

PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE | ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Dvorakova 9
SI-1000 Ljubljana
Slovenija
p. p. 214

T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
E info@pzs.si
W www.pzs.si

ID DDV SI62316133
TRR 05100-8010489572

ALTERNATIVNI IN NOVI VIRI FINANCIRANJA DRUŠTVENE DEJAVNOSTI

izhodišča za razpravo v MDO PD

1. UVOD

Na 14. seji Upravnega odbora PZS, ki je bila 16. marca 2017, je bila ena izmed vsebin v razpravi tudi ideja »Mobilnost obiskovalcev gora in odprtega prostora, nove tehnične možnosti in priložnost za analizo gibanja, načrtovanje razvoja in podporo vzdrževanju planinske infrastrukture« (gradivo je bilo obravnavano na sejah MDO PD), ki ga je podala skupina predlagateljev s podporo več planinskih društev za namen obravnave na skupščini PZS 2017. Po daljši razpravi je bil sprejet sklep, da se ta vsebina ne uvrsti na dnevni red Skupščine PZS 2017, saj tematika zahteva širšo in poglobljeno razpravo, ki pa na skupščini ni mogoča. Je pa bil sprejet tudi sklep:

SKLEP 21/16-03-2017: UO PZS podpira nadaljnjo razpravo o pridobivanju oz. zagotavljanju novih virov sredstev za izvajanje programa dela planinske organizacije, zato poziva vse MDO PD, da opravijo splošno razpravo o tej tematiki in pripravijo predloge, ki jih predsedniki MDO PD predstavijo na jesenski seji UO PZS. Na podlagi prejetih predlogov in opravljene razprave UO PZS imenuje delovno skupino in sprejme izhodišča za njeno delo. Delovna skupina pripravi analizo prejetih predlogov s strani MDO PD vključno z idejo »Mobilnost obiskovalcev gora in odprtega prostora, nove tehnične možnosti in priložnost za analizo gibanja, načrtovanje razvoja in podporo vzdrževanju planinske infrastrukture« ter za drugo razpravo na sejah MDO PD pripravi podrobnejše predstavljene predloge za pridobivanje oz. zagotavljanje novih virov sredstev za izvajanje planinskih dejavnosti. Delovna skupina rezultate druge razprave po MDO PD predstavi UO PZS.

Na 14. seji UO PZS je bilo v razpravi poudarjeno, da predsedstvo PZS podpira aktivnosti za zagotavljanje novih virov sredstev za izvajanje programa dela planinske organizacije, vendar je za takšne aktivnosti potrebna širša podpora, predvsem s strani društev. Prav tako je bila predstavljena akcija PZS zbiranja prostovoljnih prispevkov s strani obiskovalcev gora DROBEN PRISPEVEK, MARKANTEN VTIS.

2. Akcija zbiranja prostovoljnih prispevkov s strani obiskovalcev gora DROBEN PRISPEVEK, MARKANTEN VTIS

Planinska zveza Slovenija je v letu 2012 v sodelovanju s specializirano agencijo za promocijo in trženje razvila akcijo zbiranja prostovoljnih prispevkov s strani obiskovalcev gora DROBEN PRISPEVEK, MARKANTEN VTIS, ki je tudi predstavljena na spletni strani <https://www.pzs.si/vsebina.php?pid=140>.

Namen akcije je angažiranje posameznikov, da po prehojeni planinski poti prepozna pomen vzdrževanja planinskih poti in prispeva 1 € za ta namen. To je mogoče enostavno s poslanim SMS-om s ključno besedo »POT« na 1919. Za namen promocije so bile društvom razdeljene tiskovine, izvajala se je spletna promocija, objavljajo se reklame v Planinskem vestniku in druge oblike promocije.

Pregled prejetih SMS donacij po letih:

- 2016: 286,89 €
- 2015: 177,55 €
- 2014: 261,68 €

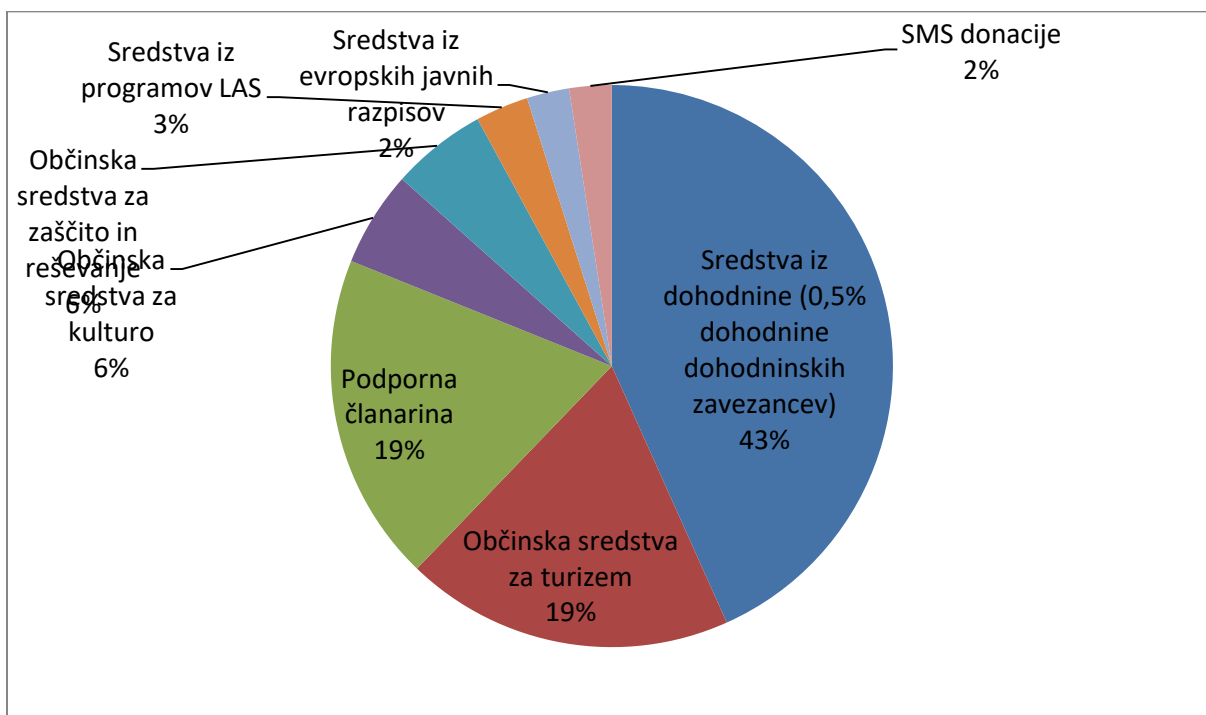
- 2013: 288,76 €
 - 2012: 888,44 €
- SKUPAJ 1.903,32 €**

Stroški izvedbe akcije so bili 2736,89 € za agencijo, poleg tega pa so nastali tudi stroški za tiskovin, poštne ipd. Učinek akcije je bil zaradi slabega odziva uporabnikov slabši od pričakovanega.

3. ANKETA oz. LETNA POROČILA DRUŠTEV

Na 14. seji UO PZS je bilo v razpravi poudarjeno, da je eden izmed razlogov, zakaj je bil učinek akcije DROBEN PRISPEVEK, MARKANTEN VTIS slabši od pričakovanega tudi ta, da društva te akcije »niso vzele za svojo« in je tudi v dovolj veliki meri promovirale med svojimi člani.

Zato smo v spomladansko anketo oz. v letno poročilo društev dodali tudi vprašanje: Ali ste v vašem društvu v zadnjih letih za financiranje društvenega programa dela pridobili kakšen nov vir sredstev (možnih je bilo več odgovorov) in pridobili naslednje odgovore:

Sredstva iz dohodnine (0,5% dohodnine dohodninskih zavezancev)	71	44,7 %
Občinska sredstva za turizem	31	19,5 %
Podporna članarina	31	19,5 %
Občinska sredstva za kulturo	9	5,7 %
Občinska sredstva za zaščito in reševanje	9	5,7 %
Sredstva iz programov LAS	5	3,1 %
Sredstva iz evropskih javnih razpisov	4	2,5 %
SMS donacije	4	2,5 %

OSTALO - Občinska sredstva za šport	21	13,2 %
OSTALO - Donacijska in sponzorska sredstva	10	6,3 %
OSTALO - Fundacija za šport	3	1,9 %
OSTALO - sredstva, ki jih prislužimo s prostovoljnim dežuranjem na koči izven sezone	1	0,6 %
OSTALO - občinska sredstva za počitniške dejavnosti	1	0,6 %

4. VPRAŠANJA ZA RAZPRAVO

- i. Ali so v vašem MDO PD tudi takšna društva, ki so za financiranje programa dela pridobile katerega od »ne tradicionalnih« prihodkov? Bi lahko te primere dobre prakse predstavili tudi drugim društvom?
- ii. Ali so morala društva, ki poleg sredstev za izvajanje športnih programov pridobivajo namenska občinska sredstva tudi za druga področja (npr. turizem, mlade, kulturo, zaščito in reševanje, ...), temu prilagoditi program dela društva ali pa so nova sredstva uspeli pridobiti za izvajanje svojega tradicionalnega programa dela?
- iii. Kaj je vzrok, da manj kot polovica planinskih društev pridobiva prihodke iz sredstva dohodnine (0,5% dohodnine dohodninskih zavezancev), čeprav je ta možnost z izpolnjevanjem nekaj enostavnih pogojev na voljo skoraj vsem društvom, članom PZS?
- iv. Kje je vzrok, da je samo 3% društev uspešnih na razpisih LAS (Lokalne akcijske skupine – program za razvoj podeželja), čeprav so ti razpisi na voljo praktično za skoraj vsa področja Slovenije in iz katerih je možno sofinancirati tudi npr. promocija planinskih poti, postavitve informacijskih tabel, ureditev parkirišč na začetkih planinskih poti, organizacija večjih dogodkov, ekološka in energetska sanacija planinskih koč, postavitve otroških igrišč pri planinskih kočah ipd.?
- v. Imate še kakšne druge ideje, predloge, pripombe, kritike ali vprašanja glede te tematike?

5. ZAKLJUČEK

Upravni odbor PZS bo na seji, ki bo v začetku novembra 2017, skladno z uvodom navedenim sklepom, opravil I. razpravo o alternativnih in novih virov financiranja društvene dejavnosti ter imenoval delovno skupino.

Imenovana delovna skupina bo pripravila analizo prejetih predlogov s strani MDO PD vključno z idejo »Mobilnost obiskovalcev gora in odprtega prostora, nove tehnične možnosti in priložnost za analizo gibanja, načrtovanje razvoja in podporo vzdrževanju planinske infrastrukture« ter za II. razpravo pripravila podrobneje predstavljene predloge za pridobivanje oz. zagotavljanje novih virov sredstev za izvajanje planinskih dejavnosti.

V Ljubljani, 12. septembra 2017

Predsednik PZS:
Bojan Rotovnik

USPOSABLJANJA ZA POSAMEZNIKE V DRUŠTVIH / MDO PD / KOMISIJAH PZS

izhodišča za interno razpravo v MDO PD ter komisijah PZS

1. UVOD

V planinski organizaciji je že precej časa v veljavi model delitve nalog oz. pristojnosti na področju usposabljanj:

- Planinska zveza Slovenije (komisije in odbori):
 - nosilci programov usposabljanja strokovnih delavcev na področju planinstva:
 - VK: vodnik PZS različnih kategorij ter skupaj z OUP inštruktor planinske vzgoje,
 - KŠP: vaditelj, trener in inštruktor športnega plezanja,
 - KPP: markacist in inštruktor markacist,
 - MK: mentor planinske skupine ter vaditelj orientacije,
 - KTK: turno kolesarski vodnik,
 - KVGn: varuh gorske narave
 - priprava, potrditev in spremljanje izvajanja programov temeljnega znanja s posameznega področja planinstva vključno s pripravo učnih gradiv:
 - MK: Planinska šola
 - KA: Alpinistična šola
 - KŠP: Šola športnega plezanja
- Meddruštveni odbori PD:
 - izvajanje licenčnih usposabljanj za vodnike PZS
 - izvajanje programov gorski stražar
- planinska društva:
 - izvajanje programov temeljnega znanja s posameznega področja planinstva za posameznike (predvsem Planinska šola, Alpinistična šola in Šola športnega plezanja), ki jih vodijo ustrezni strokovni kadri

Ena izmed najboljšežnejših razprav o področju izobraževanja in usposabljanja v zadnjih 20 letih v planinski organizaciji je potekala 23. oktobra 1999 na izredni skupščini PZS (podrobneje: http://www.planinskivestnik.com/files/File/PV_1999_11.pdf), na podlagi katere so bili na redni skupščini leta 2000 (podrobneje: http://www.planinskivestnik.com/files/File/PV_2000_078.pdf) sprejeti tudi ustrezni sklepi.

2. ANKETE oz. LETNA POROČILA DRUŠTEV

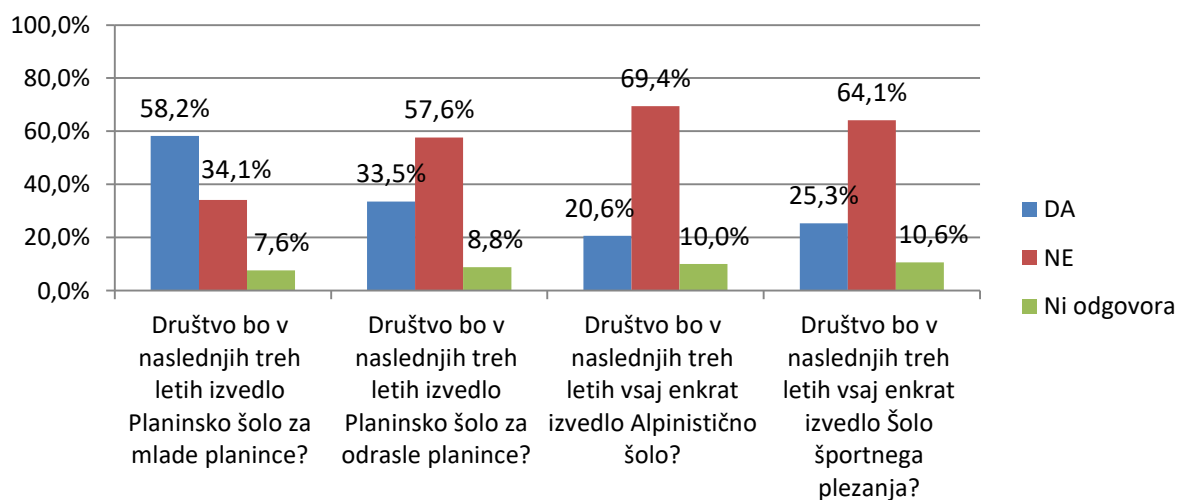
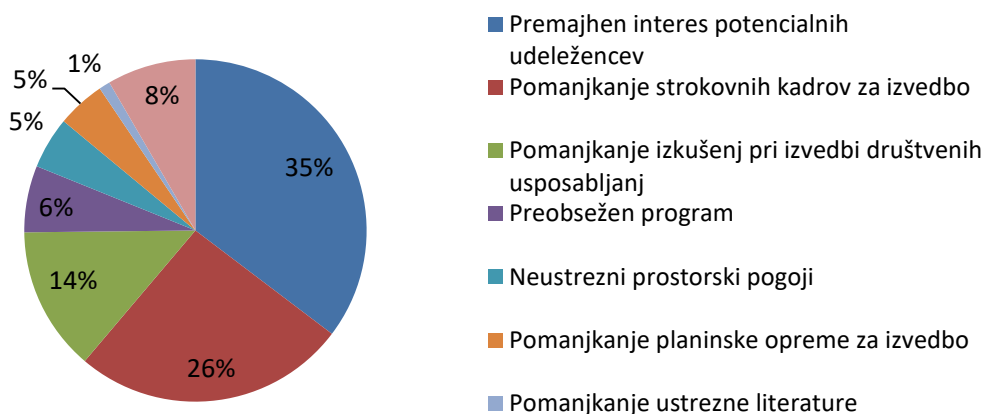
PZS že nekaj let izvaja spletno anketiranje društev, na podlagi katerega spremljamo tudi izvajanje programov temeljnega znanja s posameznega področja planinstva v društvih:

Društvena usposabljanja	2016		2015		2014		2013	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Planinska šola - število	30	18,9%	30	17,8%	26	15,8%	43	23,0%
Planinska šola - udeleženci	480	/	770	/	468	/	1091	/
Planinska šola za odrasle - število	8	5,0%	10	5,9%	/	/	/	/
Planinska šola za odrasle - udeleženci	73	/	184	/	/	/	/	/
Alpinistična šola - število	18	11,3%	22	13,0%	23	14,0%	30	16,0%
Alpinistična šola - udeleženci	180	/	228	/	261	/	338	/
Šola šp. plezanja - število	19	11,9%	27	16,0%	24	14,6%	27	14,4%
Šola šp. plezanja - udeleženci	405	/	731	/	536	/	523	/

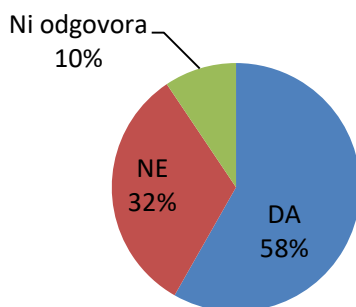
Iz arhivskih podatkov je razvidno tudi, da je leta 1982 malo več kot 22% društev izvedlo Planinsko šolo ter da je leta 2005 kar 33% društev izvedlo Planinsko šolo za otroke, 8% društev je izvedlo Planinsko šolo za odrasle ter 8% društev je izvedlo Alpinistično šolo.

Glede na to, da manj kot petina društev letno izvaja programe temeljnega znanja s posameznega področja planinstva in da je število organizatorjev v upadu, smo posebni del ankete za društva v letu 2016 namenili temu področju:

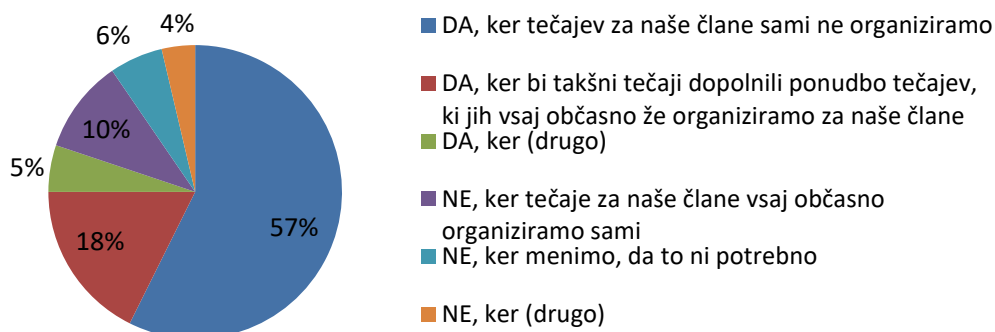
Zakaj društva ne izvajajo Planinsko šolo?

Društvo meni, da bi morala PZS pripraviti dodatne, časovno krajše, programe tečajev za posamezna vsebinska področja

Društvo meni, da bi morala PZS preko komisij in MDO PD izvajati tečaje za člane društev

3. AKTIVNOSTI PZS

Mladinska komisija PZS je za posameznike, ki želijo pridobiti znanje na področju planinstva, v 90. letih preteklega stoletja organizirala letne in zimske tečaje gorništv, vse do leta 2010 pa tudi tedne turne smuke. Tovrstna usposabljanja PZS ne izvaja več, se je pa za to v zadnjih 20 letih bistveno povečalo število različnih usposabljanj, ki jih za svoje člane organizirajo društva oz. klubi (Planinske šole za odrasle, tečaji gibanja v gorah poleti in pozimi, tečaji turnega smučanja ipd.).

Mladinska komisija PZS je v zadnjih letih ponovno začela izvajati dve različni usposabljanji za posameznike:

- Tečaj gibanja po zahtevnih in zelo zahtevnih planinskih poteh
 - 2015: izvedeno, 8 udeležencev
 - 2016: razpisano, ni bilo izvedeno zaradi premajhnega števila prijav
 - 2017: bo izveden v septembru, 5 prijavljenih
- Zimska planinska šola:
 - 2013: razpisano, ni bilo izvedeno zaradi premajhnega števila prijav
 - 2014: izvedeno, 4 udeleženci
 - 2015: izvedeno, 6 udeležencev
 - 2016: izvedeno, 14 udeležencev
 - 2017: izvedeno, 15 udeležencev

4. PROGRAMSKA VODILA

V [Programska vodila PZS](#), ki so bila sprejeta leta 2016, smo zapisali:

POGLAVJE: Izobraževanje, usposabljanje, preventivna dejavnost

Planinstvo ima danes močno konkurenco v drugih športnih in prostočasnih dejavnostih številnih ponudnikov, ki s svojim agresivnim informacijskim in marketinškim pristopom zelo močno vplivajo na odločitev mladih o njihovem udeleževanju. Spremenjen način obiskovanja gora (pogostejše, enodnevne ture), hiter tehnološki razvoj opreme in komunikacijskih sredstev na eni strani ter splošno upadanje motoričnih sposobnosti mladih in drugi dejavniki na drugi strani terjajo od PZS, da tem razmeram prilagodi tudi svoj program in način izobraževanja ter usposabljanja, ki bo temeljil na vzgoji pozitivnega odnosa do narave, prebivalcev in drugih obiskovalcev gorskega sveta.

Planinska zveza bo še naprej razvijala in izpopolnjevala program usposabljanja in vzgoje za svoje člane na vseh področjih delovanja, hkrati ga bo prek najrazličnejših oblik (spletna stran, publikacije, promocija v medijih) širila tudi na druge obiskovalce gora, domače in tuje, zlasti tiste, ki se ukvarjajo z novimi dejavnostmi.

Strokovno usposabljanje in izobraževanje s področij delovanja bo PZS tudi v prihodnje izvajala tako prek organov (odborov in komisij) PZS kot tudi prek strokovne službe (učnega središča) ter z vključevanjem strokovnjakov iz institucij, ki se profesionalno ukvarjajo s posameznimi vsebinami s področja delovanja PZS. Opozarjanju na varne in zdrave načine obiskovanja gorskega sveta bo pozornost posvečala v vseh letnih časih, zlasti pred pomembnimi vremenskimi in drugimi spremembami.

Na področju preventivne dejavnosti bo vzpostavljeno še tesnejše sodelovanje z GRZS. Pri tem bo veliko pozornosti namenjene izobraževanju strokovnih sodelavcev učnega središča kot profesionalnih nosilcev kontinuitete dela odborov in komisij. Za strokovne in organizacijske kadre PZS bomo skladno s finančnimi možnostmi zagotavljali tudi ustrezno opremo za varnejše izvajanje dejavnosti.

Z vključevanjem novih dejavnosti ter s porastom kompleksnosti usposabljanja in izobraževanja se kaže potreba po oblikovanju celovitejše oblike izobraževanja, ki bo še bolj poenotila standarde izobraževanja in usposabljanja ter zajela tudi vsa društva, ki bodo širila področja dejavnosti. PZS bo aktivno sodelovala pri oblikovanju strokovnih rešitev, priporočil in navodil v mednarodnih organizacijah kjer deluje kot članica, ter pri implementaciji teh dokumentov v operativno prakso delovanja PZS.

5. VPRAŠANJA ZA RAZPRAVO

- i. V anketi 2016 je 35% društev kot razlog, zakaj ne izvajajo Planinske šole navedlo: »Premajhen interes potencialnih udeležencev«. Na kakšen način društva/klubi, ki izvajajo Planinsko šolo oz. Alpinistično šolo oz. Šolo športnega plezanja, dosežejo dovolj velik interes za udeležbo posameznikov? Poznate kakšen primer dobre prakse, ki bi ga veljalo predstaviti tudi drugim društvom/klubom?
- ii. V anketi 2016 je 26% društev kot razlog, zakaj ne izvajajo Planinske šole navedlo: »Pomanjkanje strokovnih kadrov za izvedbo« ter 14% »Pomanjkanje izkušenj pri izvedbi društvenih usposabljanj«. Verjetno so tovrstne odgovore podala društva z manjšim številom članov. Bi bila ena izmed možnih rešitev organizacija tečajev pod okriljem MDO PD ali komisij PZS? Bi v vašem MDO PD oz. komisiji bili pripravljeni izvesti oz. koordinirati izvedbo vsaj enega takšnega usposabljanja in potem izkušnje primerjati in deliti z drugimi MDO PD in komisijami?
- iii. 58% društev v letih 2017-2019 namerava izvesti Planinsko šolo, veliko pa tudi Alpinistično šolo in Šolo športnega plezanja. Na kakšen način bi lahko pri izvedbi pomagal matični MDO PD in na kakšen način komisije PZS?
- iv. 57% društev meni, da bi morala PZS pripraviti dodatne, časovno krajše, programe tečajev za posamezna vsebinska področja. Katera so ta vsebinska področja? Kako bi to vplivalo na dolgoletno delitev področja usposabljanja v planinski organizaciji? Menite, da bi bili udeleženci pripravljeni kriti vse stroške izvedbe takšnih usposabljanj ali bi se naj zagotovilo delno sofinanciranje in če da, iz katerih virov?
- v. Imate še kakšne druge ideje, predloge, pripombe, kritike ali vprašanja glede te tematike?

6. ZAKLJUČEK

Upravni odbor PZS bo na seji, ki bo v začetku novembra 2017, opravil I. razpravo o področju usposabljanj za posameznike v društvih / MDO PD / komisijah PZS. Zato prosim vse predsednike MDO PD in načelnike komisij PZS, da v okviru svojih organov najkasneje do konca oktobra 2017 izvedete interno razpravo in pripravite odgovore na vprašanja za razpravo.

Na podlagi razprave in prejetih mnenj bo pripravljeno gradivo, ki ga bomo predali v obravnavo Odboru za usposabljanje in preventivo PZS z namenom, da opravi analizo in pripravi predloge sklepov o morebitnih začetkih sprememb internih dokumentov, ki opredeljujejo področje usposabljanja v planinski organizaciji.

V Ljubljani, 12. septembra 2017

Predsednik PZS:
Bojan Rotovnik